

Сидоренко Тетяна Валеріївна

викладач кафедри документознавства та інформаційних систем, магістр книгознавства та видавничої діяльності Відокремленого підрозділу «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»

«Бібліотеки Миколаєва – репрезентанти літературно-історичної спадщини регіону»

У доповіді показана еволюція форм популяризації творів миколаївських письменників, поетів, краєзнавців бібліотеками міста у XX та XXI століттях.

Питання культурно-історичної спадщини є одним із значущих для різних документно-комунікаційних структур: архівів, музеїв, бібліотек. Проблема сьогодення – збереження читаючої нації, підтримка читання, повернення читанню статусу творчого виду діяльності. Бібліотеки як документно-інформаційні центри мають так звану духовну близькість до культурних цінностей, володіють системою ціннісних настанов, спроможні зберігати і популяризувати літературно-історичну спадщину регіону, утверджуючи ціннісну світоглядну позицію місцевих авторів, які прагнуть донести до читачів та користувачів любов до своєї батьківщини, простежуючи її цивілізаційний розвиток.

Бібліотека кінця ХХ – початку ХХІ ст. функціонує в умовах нової соціально-культурної та соціально - комунікаційної реальності. У культурно-просвітницькій діяльності бібліотек регіону не можна не замітити паростки нового підходу, нового змісту до її організації: оригінальні ідеї, зміна форматів діяльності, партнерські відносини, інтерактивні форми, методи і форми з обслуговування віддаленого користувача тощо. Бібліотеки почали активно урізноманітнювати свої форми і методи, поглиблювати змістовне наповнення культурно-просвітницької діяльності. Збільшується кількість і зростає якість культурно-просвітницьких заходів, в тому числі тих, що направлені на популяризацію творів місцевих письменників і поетів.

Певних змін зазнали і форми роботи: літературні аукціони, музично-літературні театри, театри - імпровізації в бібліотеці, інтелектуальні казино, брейн-ринги, ток-шоу, інформдіалоги, арт-паті, літературні марафони, літературні телемости, фестивалі книги, клуби за інтересами, літературні блоги, тощо. Отже, у виборі пріоритетних форм масової роботи, що наразі визначається як соціокультурна діяльність, перевага надається тим, які повною мірою можуть сприяти формуванню високорозвиненої особистості, визначати її ціннісні орієнтири, створювати умови для спілкування і креативного розвитку, виховувати інтерес до читання. Використання новітніх технологій сприяло появі нових проектів та нових форм бібліотечної роботи. Миколаївська науково-педагогічна бібліотека очолила, можна сказати, дослідження літературної біографії міста, започаткувавши випуск інтернет-журналу «Миколаїв літературний», презентуючи твори вже відомих миколаївських поетів і письменників та твори нових авторів. А на сайтах провідних бібліотек міста представлені розділи щодо творчості місцевих письменників і поетів. Заслуговує на увагу «Мини-справочник по творчеству николаевских поэтов и писателей» Миколаївської центральної бібліотеки ЦБС для дітей м. Миколаєва, бази даних на сайтах інших бібліотек. Тобто, кожна бібліотека самостійно виконує велику роботу щодо підготовки таких баз даних. На разі, є необхідність в об'єднанні таких зусиль бібліотеками міста, в тому числі і бібліотек вишів.

Органічною частиною всієї художньої літератури є дитяча література, яка готує читача до життя, впливає на формування його світогляду. Треба відзначити, що Миколаївщина має своїх сучасних авторів дитячих книг, чий твори увійшли в дитяче читання. Для дитячої літератури миколаївських авторів притаманна дидактичність, має прояв естетична, гедоністична, комунікативна та пізнавальна функції. Література для дітей, за поглядом В.О.Сухомлинського, повинна залишати глибокий слід у дітей. Популяризації дитячої літератури миколаївських письменників і поетів сприяють різноманітні заходи, як традиційні, так і сучасні: зустрічі з письменниками і поетами, літературні вікторини, години поезії, літературні ігри, книжкові виставки, бібліографічні огляди, віртуальні виставки, презентації книг, буктрейлери тощо. Найбільш активно використовується для книжкових виставок, презентацій нових видань дитячої літератури наступна

тематика: «Літературні новинки Миколаївщини», «Книга – друг і порадник», «Таїнство народження книги», «Моя настільна книга», «Книга в моєму домі», «Книжкові лабіринти», «Чарівна крамниця», «Віночок українських письменників», «Книги наших земляків», «Місцеві автори – школярам» тощо. Не можна не відзначити і таку форму популяризації як літературні ігри, які активно використовуються бібліотеками для дітей та юнацтва Миколаївщини. В рамках таких літературних ігор проводяться літературна подорож, літературний калейдоскоп, літературне лото, літературний лабіринт, літературне шоу, вікторина, турнір ерудитів, змагання КВВ, читацькі олімпіади.

Отже, основними завданнями бібліотек щодо проведення роботи зі збереження та популяризації літературного спадку письменників і поетів Миколаївщини можуть бути:

- дослідження літературної біографії міста, історії розвитку літератури в місті;
- вивчення і популяризація життя і творчості місцевих письменників та письменників-земляків, які волею долі опинилися в близькому і далекому зарубіжжі;
- популяризація життя і творчості письменників – класиків вітчизняної та світової літератури в плані регіонально-краєзнавчих зв'язків;
- дослідження сучасного літературного життя та популяризація творчого доробку місцевих авторів.

Можна констатувати, що бібліотеки Миколаєва та Миколаївщини виступають репрезентантами літературно-історичної спадщини регіону. Популяризуючи твори місцевих авторів, вони сприяють не тільки підтримці, а й розвитку читання в бібліотеках. А так як читання є індикатором стану суспільства та ставлення суспільства до свого майбутнього – робота бібліотек Миколаївщини щодо просування творів місцевих авторів заслуговує на велику пошану.

Використана література:

1. Державний комітет телебачення і радіомовлення. Миколаївська область [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=97511
2. Ільганаєва, В.О. Місія бібліотеки в комунікаційному просторі сучасності [Текст] / В. О. Ільганаєва // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Бібліотека ВУЗа на новому етапі соціальних комунікацій». – Д., 2010. – С. 10-15.
3. Кизилова, В.В. Дитяча література: стан, проблеми, перспективи / В.В. Кизилова // Актуальні проблеми слов'янської філології : міжвід. зб. наук. ст. / Відповід. ред. В.А. Зарва. – Донецьк : ТОВ «Юга-Восток, Лтд», 2009. – Вип. XX. Лінгвістика і літературознавство. – С. 236-240.
4. Миколаївська науково-педагогічна бібліотека [Сайт]. – Режим доступу:

- <http://library.mk.ua/>. – Назва з екрану.
5. Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва [Сайт]. – Режим доступу: <http://unbib.mk.ua/>. – Назва з екрану.
6. Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Гмирьова [Сайт]. – Режим доступу: <http://www.reglibrary.mk.ua/>. – Назва з екрану.